

К.О. Литвиненко

к.е.н., доц.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ І СТАЛИЙ РОЗВИТОК: СОЦІЕТАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ

Життя людини залежить від природного середовища, яке швидко деградує. Підприємницькі структури є домінуючою формою соціальної організації та можуть сприяти погіршенню або покращенню природного середовища. Вчені з адміністративних наук розглядають питання, що стосуються організацій та природного середовища, але в значній мірі опущені перспективи інформаційних систем. Пропонується розгляд інформаційних систем у забезпеченні екологічної стійкості, що демонструє найважливішу роль, яку ІС можуть відігравати у створенні та перетворенні сталого процесу та практики в організаціях та у покращенні екологічних та економічних показників.

Завдання лідерів ділової спільноти та представників громадянського суспільства полягає у створенні умов для побудови бази знань таким чином, щоб максимізувати переваги інформаційних систем і технологій та зменшити ризики. Адже існує ризик того, що інформаційні системи сприятимуть створенню нових «глобальних апартеїдів», оскільки можуть бути розроблені або застосовані таким чином, щоб не відповідати цілям розвитку. Розрив між багатими та бідними з точки зору доступу до базових інформаційних

технологій зменшується, особливо в країнах, що розвиваються, і в даному випадку справедливим є твердження Пітера Друкера, який це у 1994 р. засвідчував: «Країни, що розвиваються, більше не можуть розраховувати на те, щоб базуватися на своїх порівняльних трудових перевагах – тобто на дешевій виробничій праці. Перевага, яка зараз має значення, – це застосування знань» [1, с. 62].

Інтелектуальне ядро дисципліни ІС включає в себе п'ять областей досліджень (ІТ і організації, ІТ та ринки, ІТ та групи, ІТ та окремі особи, розвиток ІС), кожна з яких охоплює численні теми досліджень [2, с. 468]. Наприклад, ІТ та організації включають планування, ІТ для конкурентних переваг, реінжиніринг бізнес-процесів, вартість інвестицій в ІТ, ІТ-аутсорсинг, організаційну культуру, реальні варіанти і опціонні ціни, мережі та управління знаннями. Так само ІТ і окремі особи включають такі різноманітні теми, як індивідуальне прийняття технологій, задоволеність користувачів, навчання, якість обслуговування і довіру. Різноманітність – це сила поля ІС, тому концептуальна основа для питань, що охоплюють ІС і екологічну стійкість, повинно охоплювати весь спектр рівнів аналізу, теоретичних перспектив і методології досліджень.

Інформаційні системи для сталого розвитку навколишнього середовища – це набір організаційних методів і процесів, що підтримують ІС, які покращують екологічні та економічні показники [3, с. 5].

Сталий розвиток включає дослідження у різних напрямках: з позиції бізнесу – впровадження стандартів якості навколишнього середовища, бережливе виробництво та екологічні характеристики, стійкі ланцюжки поставок; маркетингу – прийняття споживачами екологічно чистих продуктів і стійких маркетингових бізнес-ініціатив; економістів – вивчення механізмів регулювання.

Роль інформаційних систем та технологій може інтерпретуватися по-різному в залежності від того, як створюється проблема. Якщо проблема сформульована в економічних термінах, ІС можна розглядати як засіб, за допомогою якого підвищується продуктивність енергії (фактор виробництва і кількість енергії). Якщо проблема буде розглянута з екологічної точки зору, ІС може бути сформульовані з точки зору того, як мережі соціальних медіа скорочують викиди парникових газів або як центри обробки даних збільшують викиди парникових газів [3, с. 3].

Невирішеною в наш час залишається складна проблема, що визначає потреби в методології досліджень, які враховують невизначеність і зворотний зв'язок, такі як динаміка системи. Нарешті, проблеми екологічної стійкості актуальні, враховуючи зростаючі дані про зміну клімату та спостережувану деградацію навколишнього середовища.

Таким чином, погіршення стану навколишнього природного середовища створює ризики та можливості для бізнес-організацій. Деякі фірми реагують шляхом прийняття стратегій управління навколишнім середовищем. Наприклад, компанія Marks&Spencer взяла на себе п'ятирічний план зменшення викидів парникових газів, а компанія Google встановила сонячну енергетичну установку у штаб-квартирі США. Накладають додаткові обмеження на бізнес-організації і екологічні норми такі як програма Європейського Союзу щодо скорочення викидів парникових газів на 20% та використання 20% відновлюваної енергії до 2020 р. [4].

Інформаційні системи є важливою, але недостатньо вивченою зброєю в арсеналі організацій в їх прагненні до забезпечення екологічної стійкості, надаючи нові методи і процеси в підтримку формування уявлень, конкретних дій і оцінки результатів. Дослідження ІС можуть зробити вагомий до розуміння та ефективного поєднання інформації, організації та природного середовища; до розробки інноваційних екологічних стратегій; до створення та оцінки систем, що виводять нові підстави в екологічній відповідальності; і, в кінцевому підсумку, до поліпшення природного середовища.

Література:

1. Друкер П. Новые реальности в правительстве и политике, в экономике и бизнесе, в обществе и мировоззрении / П.Ф. Друкер. – М.: Бук Чембэр Интернэшнл, 1994. – 380 с.
2. Sidorova A. Uncovering the Intellectual Core of the Information Systems Discipline / A. Sidorova, Evangelopoulos, N., Valacich, J. and others // MIS Quarterly. – 2010. – V. 32. – PP. 467-482.
3. Melville N. Information Systems Innovation For Environmental Sustainability / Nigel P. Melville Stephen M. Ross // MIS Quarterly. – 2010. – V.34. – PP. 1-21.
4. Barroso J. 2020 by 2020: Europe's Climate Change Opportunity [Електронний ресурс] / J.M.D. Barroso // European Parliament, January 23, Brussels. – 2008. – Режим доступу: [http://www.europa-eu-un.org/articles/en/article_7670_en.htm](http://www.europa.eu-un.org/articles/en/article_7670_en.htm). – Назва з екрана.